

V Bruseli 20. mája 2022
(OR. en)

9348/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0150(NLE)**

**AELE 23
EEE 24
N 30
ISL 16
FL 16
MI 408
BUDGET 6
ECOFIN 459**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. mája 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 205 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd a protokolu 32 o finančných úpravách na vykonávanie článku 82 (InvestEU)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 205 final.

Príloha: COM(2022) 205 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 5. 2022
COM(2022) 205 final

2022/0150 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd a protokolu 32 o finančných úpravách na vykonávanie článku 82

(InvestEU)

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia Spoločného výboru o zmene protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd a protokolu 32 o finančných úpravách na vykonávanie článku 82

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“) zaručuje občanom a hospodárskym subjektom v EHP rovnaké práva a povinnosti v rámci vnútorného trhu. Stanovuje sa v nej začlenenie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štyroch slobôd v 30 štátoch EHP, ktoré pozostávajú z členských štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Dohoda o EHP sa okrem toho vzťahuje na spoluprácu v ďalších dôležitých oblastiach, ako sú výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, cestovný ruch a kultúra, známe pod spoločným názvom „sprievodné a horizontálne“ politiky. Dohoda nadobudla platnosť 1. januára 1994. Európska únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou tejto dohody.

2.2. Spoločný výbor EHP

Za spravovanie Dohody o EHP je zodpovedný Spoločný výbor EHP. Predstavuje fórum na výmenu názorov v súvislosti s fungovaním Dohody o EHP. Svoje rozhodnutia prijíma konsenzom.

2.3. Pripravovaný akt Spoločného výboru EHP

Očakáva sa, že Spoločný výbor EHP prijme rozhodnutie Spoločného výboru EHP (ďalej len „pripravovaný akt“) týkajúce sa zmeny protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd a protokolu 32 o finančných úpravách na vykonávanie článku 82.

Účelom pripravovaného aktu je rozšíriť spoluprácu zmluvných strán Dohody o EHP tak, aby zahŕňala účasť štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, v Programe InvestEU. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/1017¹, sa má preto začleniť do Dohody o EHP.

Keďže Lichtenštajnsko nevyjadrilo záujem o účasť na Programe InvestEU, návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP sa týka len Nórska a Islandu. Štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, sa takisto rozhodli nezúčastňovať sa na Poradenskom centre InvestEU a môžu sa rozhodnúť zúčastniť sa na jednom alebo viacerých finančných produktoch v rámci zložky Fondu InvestEU v zodpovednosti EÚ. S cieľom umožniť primeraný finančný príspevok štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, sa takýto príspevok zakladá na rizikovom profile finančných produktov, na ktorých sa rozhodnú zúčastniť. Príspevok štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, zvýši záruku EÚ.

¹ Ú. v. EÚ L 107, 30.7.2021, s. 30 – 89.

Na účely výpočtu finančného príspevku štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, do Fondu InvestEU nemusí faktor proporcionality stanovený v článku 82 ods. 1 Dohody o EHP pre rozpočtové riadky presne odrážať podiel účasti na Fonde InvestEU prostredníctvom príslušných finančných produktov. Štáty EZVO preto v súlade s článkom 8 protokolu 32 uzatvoria dohody o príspevku s EÚ, ktorá bude zastúpená Komisiou. Vzhľadom na to, že finančný príspevok sa poskytuje prostredníctvom vybraných finančných produktov, je potrebné, aby sa na dohody o príspevku nechalo stanovenie výšky finančného príspevku štátov EZVO na záruku EÚ, a takisto aj stanovenie podmienok použitia tohto príspevku, ako aj stanovenie frekvencie a výšky platieb príspevku a napokon aj určenie pravidiel refundácie nevyužitých finančných prostriedkov a príjmov štátom EZVO.

V súlade s rozpočtovou politikou EÚ môže k účasti na činnosti EÚ dôjsť až po uhradení zodpovedajúceho finančného príspevku. Úhrada sa však môže uskutočniť po prijatí tohto návrhu rozhodnutia Rady a po tom, ako Európska komisia vypracuje výzvu EÚ na poskytnutie príspevkov a predloží ju štátom EZVO, ktoré sú členmi EHP.

Preto, aby sa preklenulo toto obdobie od 1. januára 2022 do prijatia príslušnej platby, bude návrh rozhodnutia Spoločného výboru takisto účinný spätne od 1. januára 2022. Spätná účinnosť sa netýka práv a povinností dotknutých osôb a je v súlade so zásadou oprávneného očakávania.

Pripravovaný akt sa stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ PRIJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia predkladá Rade návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP, aby ho Rada prijala ako pozíciu Únie. Komisia dúfa, že tento návrh bude môcť Spoločnému výboru EHP predložiť pri najbližšej novej príležitosti.

Obsah a podstata návrhu pripojeného rozhodnutia Spoločného výboru EHP idú nad rámec úprav, ktoré sa dajú považovať za úpravy čisto technického charakteru v zmysle článku 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94. Pozíciu Únie preto stanoví Rada.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.*“

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ*“.²

² Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor EHP je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o EHP. Akt, ktorý má Spoločný výbor EHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec Dohody o EHP. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

Ak pripravovaný akt sleduje viacero cieľov zároveň alebo obsahuje viacero zložiek, ktoré sú nerozlučne spojené bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli oproti ostatným vedľajšie, hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ bude musieť výnimočne zahŕňať viaceré zodpovedajúce právne základy.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hmotnoprávny základ navrhovaného rozhodnutia zodpovedá hmotnoprávnemu základu právneho aktu, ktorý je ním začlenený do Dohody o EHP.

„Program InvestEU“ je založený na hlavách ZFEÚ „Priemysel“ a „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“ (článok 173 a článok 175 tretí odsek).

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia sú preto tieto ustanovenia: článok 173 a článok 175 tretí odsek ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 173 a článok 175 tretí odsek ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ a článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

5. VPLYV NA ROZPOČET

Nórsko a Island finančne prispievajú do rozpočtu Únie. Presná suma bude stanovená v súlade s ustanoveniami Dohody o EHP po prijatí tohto návrhu rozhodnutia Rady.

6. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Spoločného výboru EHP sa zmení protokol 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd a protokol 32 o finančných úpravách na vykonávanie článku 82, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnil v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene protokolu 31 k Dohode o EHP o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd a protokolu 32 o finančných úpravách na vykonávanie článku 82

(InvestEU)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 173 a článok 175 tretí odsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore³, a najmä na jeho článok 1 ods. 3, so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore⁴ (ďalej len „Dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.
- (2) Podľa článku 98 Dohody o EHP sa na základe rozhodnutia Spoločného výboru EHP môže meniť, okrem iného, protokol 31, ktorý obsahuje ustanovenia týkajúce sa spolupráce v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd, a protokol 32 o finančných úpravách na vykonávanie článku 82.
- (3) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523⁵ sa má začleniť do Dohody o EHP.
- (4) Protokol 31 (o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd) a protokol 32 (o finančných úpravách na vykonávanie článku 82) k Dohode o EHP by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (5) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by mala byť založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP uvedeného v prílohe k tomuto rozhodnutiu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie prijať v Spoločnom výbore EHP k navrhovanej zmene protokolu 31 (o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd) a protokolu 32

³ Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6 – 8.

⁴ Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017, Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30 – 89.

(o finančných úpravách na vykonávanie článku 82) k Dohode o EHP, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*